

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ІВАНО-ФРАНКІВСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

22.06.2018

м. Івано-Франківськ

№ 01.1-07/24

Богородчанська районна рада
77701, Івано-Франківська обл.,
смт. Богородчани, вул. Шевченка, 66

Про припинення дій, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши подання від 18.06.2018 № 62 та додані до нього матеріали щодо ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, виявлених в діях Богородчанської районної ради, встановила.

Відповідно до статті 2 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" місцеве самоврядування здійснюється територіальними громадами сіл, селищ, міст як безпосередньо, так і через сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи, а також через районні та обласні ради, які представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст.

Згідно частини другої статті 10 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" обласні та районні ради є органами місцевого самоврядування (надалі – ОМС), що представляють спільні інтереси територіальних громад сіл, селищ, міст, у межах повноважень, визначених Конституцією України, цим та іншими законами, а також повноважень, переданих їм сільськими, селищними, міськими радами.

ОМС в межах своєї компетенції самостійно вирішують питання місцевого значення, виходячи з інтересів громадян, які проживають на певній території, та державних інтересів, забезпечують дотримання законності та правопорядку.

Богородчанська районна рада (надалі – Районна рада) згідно відомостей з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (надалі – ЄДР) є юридичною особою, ідентифікаційний код юридичної особи 04054369, вид економічної діяльності за КВЕД 84.11 "Державне управління загального характеру".

Місцезнаходження: 77701, Івано-Франківська обл., Богородчанський район, смт. Богородчани, вул. Шевченка, 66.

У розумінні статті 5 Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" Богородчанська районна рада є органом місцевого самоврядування.

Врегулювання відносин, пов'язаних з передачею в оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селища, міста району здійснюється відповідно до Конституції України, Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про оренду державного та комунального майна», постанови Кабінету Міністрів України від 04.10.1995 року № 786 «Про затвердження методики розрахунку орендної плати за державне майно та пропорції її розподілу», постанови Кабінету Міністрів України від 31.08.2011 №906 «Про затвердження порядку проведення конкурсу на право оренди державного майна України».

Статтею 19 Конституції України встановлено, що органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України.

Статтею 143 Конституції України встановлено, зокрема, що територіальні громади села, селища, міста безпосередньо або через утворені ними органи місцевого самоврядування управляють майном, що є в комунальній власності; утворюють, реорганізують та ліквідовують комунальні підприємства, організації і установи, а також здійснюють контроль за їх діяльністю; вирішують інші питання місцевого значення, віднесені законом до їхньої компетенції.

Частиною п'ятою статті 60 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» встановлено, що органи місцевого самоврядування від імені та в інтересах територіальних громад відповідно до закону здійснюють правомочності щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності, в тому числі виконують усі майнові операції, можуть передавати об'єкти права комунальної власності у постійне або тимчасове користування юридичним та фізичним особам, здавати їх в оренду, продавати і купувати, використовувати як заставу, вирішувати питання їхнього відчуження, визначати в угодах та договорах умови використання та фінансування об'єктів, що приватизуються та передаються у користування і оренду.

Рішенням 35 сесії Районної ради 6 скликання від 26.03.2015 № 650-35/2015 затверджено розділ 6.1. Передача в оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ району поза конкурсом (надалі – Передача в оренду майна поза конкурсом).

В ході аналізу встановлено невідповідність окремих пунктів розділу 6.1. Передачі в оренду майна поза конкурсом вимогам законодавства про захист економічної конкуренції та Закону України «Про оренду державного та комунального майна».

Так, відповідно до абзацу четвертого частини четвертої статті 9 Закону України «Про оренду державного та комунального майна» у разі надходження заяви про оренду майна на короткий строк (не більше п'яти днів та без права продовження строку дії договору оренди) або заяви від бюджетної установи, музею, підприємства чи громадської організації у сфері культури і мистецтв (у тому числі національної творчої спілки або її члена під творчі майстерні), релігійної організації для забезпечення проведення релігійних обрядів та церемоній, громадської організації ветеранів або інвалідів, реабілітаційних установ для інвалідів та дітей-інвалідів, державних та комунальних спеціалізованих підприємств, установ та закладів соціального обслуговування, що надають соціальні послуги відповідно до Закону України «Про соціальні послуги», Пенсійного фонду України та його органів, державних видавництв і підприємств книгорозповсюдження, вітчизняних видавництв та підприємств книгорозповсюдження, що забезпечують підготовку, випуск та (чи) розповсюдження не менш як 50 відсотків книжкової продукції державною мовою (за винятком видань рекламного та еротичного характеру), оголошення про намір передати майно в оренду не розміщується і договір оренди укладається з таким заявником без проведення конкурсу.

Водночас, пунктом 6.1.4. розділу 6.1. Передачі в оренду майна поза конкурсом, передбачено укладання договорів оренди комунального майна без проведення конкурсу з комунальними підприємствами.

Проте, комунальні підприємства, установи та організації не входять до переліку установ та організацій визначених абзацом четвертим частини четвертої статті 9 Закону України "Про оренду державного та комунального майна", у разі надходження заяв від яких оголошення про намір передати майно в оренду не розміщується і договір оренди укладається з таким заявником без проведення конкурсу.

Укладання договорів оренди комунального майна з комунальними підприємствами Районної ради без проведення конкурсу може призвести до надання комунальним підприємствам переваг, які ставитимуть їх у привілейоване становище стосовно конкурентів.

Зокрема, комунальні підприємства Районної ради можуть здобувати переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а внаслідок дії окремих положень розділу 6.1. Передачі в оренду майна поза конкурсом, що може призвести до спотворення конкуренції на ринках товарів і послуг, суб'єкти яких здійснюють господарську діяльність в межах територіальних громад сіл, селищ району.

Районна рада створила підприємствам, установам, організаціям комунальної форми власності привілейовану позицію при отриманні в оренду комунального майна, в той час як іншим суб'єктам господарювання необхідно приймати участь у конкурсі на право оренди.

Згідно норм Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено змагання між суб'єктами господарювання, які завдяки, саме, власним досягненням здобувають переваги над іншими суб'єктами господарювання, натомість, антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування можуть вплинути на відповідний стан конкуренції, зокрема, шляхом її спотворення, що може полягати у зміні існуючих факторів, які визначають інтенсивність конкуренції, а саме: внаслідок можливих змін стану конкуренції можуть створюватись менш або більш сприятливі умови конкуренції окремим суб'єктам господарювання, тобто, певні суб'єкти господарювання можуть здобувати переваги над іншими суб'єктами господарювання не завдяки власним досягненням, а завдяки дії зовнішніх факторів, одним з яких можуть бути антиконкурентні дії органів місцевого самоврядування, які, внаслідок потенційної можливості негативного впливу на конкуренцію, визнаються антиконкурентними, навіть, за умови їх вчинення (або не вчинення) у межах встановлених повноважень.

Частиною 2 статті 4 Закону України "Про захист економічної конкуренції" передбачено, що суб'єкти господарювання, органи влади, органи місцевого самоврядування, а також органи адміністративно-господарського управління та контролю зобов'язані сприяти розвитку конкуренції та не вчиняти будь-яких неправомірних дій, які можуть мати негативний вплив на конкуренцію.

Згідно з абзацом 7 частини 2 статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції" антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю, зокрема, визнається надання окремим суб'єктам господарювання або групам суб'єктів господарювання пільг чи інших переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що призводить або може призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції.

Дії Богородчанської районної ради, які полягають у затвердженні рішенням від 26.03.2015 № 650-35/2015 розділу 6.1. Передача в оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ району поза конкурсом, яким передбачено укладення договорів оренди комунального майна з комунальними підприємствами без проведення конкурсу, містять ознаки порушення, передбаченого абзацом 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді антиконкурентних дій органу місцевого самоврядування, які полягають у наданні окремим суб'єктам господарювання переваг, які ставлять їх у привілейоване становище стосовно конкурентів, що може призвести до спотворення конкуренції.

Враховуючи наведене та керуючись пунктом 10 статті 14 Закону України „Про Антимонопольний комітет”, статтею 46 Закону України „Про захист економічної конкуренції”, пунктом 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 №32-р та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482, зі змінами, адміністративна колегія Івано-Франківського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

Богородчанській районній раді (ідентифікаційний код 04054369, 77701, Івано-Франківська обл., Богородчанський район, смт. Богородчани, вул.Шевченка, 6б) вжити заходів для припинення дій, які містять ознаки порушення, передбаченого абзацом 7 частини 2 статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» шляхом приведення розділу 6.1. Передача в оренду майна спільної власності територіальних громад сіл, селищ району поза конкурсом у відповідність до вимог законодавства про захист економічної конкуренції.

Рекомендації адміністративної колегії територіального відділення згідно із вимогами ст. 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції» є обов'язковими для розгляду.

Про результати розгляду цих рекомендацій просимо повідомити Івано-Франківське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у трьохмісячний строк з дня їх отримання з наданням відповідних матеріалів.

За умови виконання положень рекомендацій та вжиття відповідних заходів для усунення причин виникнення цих порушень, провадження у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції розпочинатися не буде.

Голова адміністративної колегії,
голова відділення

Т. Савчин

Члени колегії:

В. Тимків

М.Кривоніс